

Beleids- en begrotingstoelichting
Dierenwelzijn

INHOUDSTAFEL

I.	INHOUDSTAFEL	2
II.	INLEIDING DOOR DE MINISTER	4
III.	SAMENVATTING	5
IV.	TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	6
	4.1. Transversale en horizontale doelstellingen	6
	4.2. Overkoepelende strategische doelstellingen	6
V.	BELEIDSVELD DIERENWELZIJN	7
	5.1 Strategische doelstelling 1: Een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren	7
	OD 1: Nieuw beleid uitrollen	7
	OD 2: Verbeteren van het welzijn van landbouwdieren	7
	OD 3: Begeleiden van dierentuinen naar het houden van dieren volgens de nieuwste wetenschappelijke kennis op vlak van dierenwelzijn	7
	OD 4: Aanscherpen van de normen voor het houden van niet-gedomesticeerde dieren door particulieren en in dierentuinen	7
	OD 5: Belanghebbenden op duurzame wijze betrokken houden bij het maximaal vervangen, verminderen en verfijnen van dierproeven, binnen een kader van verantwoorde omgang met dieren	8
	OD 6: Het Kennelbesluit: evalueren en waar nodig aanscherpen	8
	OD 7: Controleren van de populatie van honden en katten in dierenasielen en structurele en uitgebreide ondersteuning voor deze inrichtingen	8
	OD 8: Doordacht fokbeleid bij honden en katten	8
	OD 9: We organiseren en ondersteunen de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn	9
	OD 10: Vlaanderen is een voortrekker in Europa	9
	5.2 Strategische doelstelling 2: Ontwikkelen van een efficiënte informatie- en sensibiliseringsstrategie voor alle dieren gericht op diverse, en soms moeilijk te bereiken, doelgroepen	9
	OD 11: Voeren van sensibiliseringsacties en gerichte campagnes voor specifieke doelgroepen	9
	OD 12: Het publiek informeren via digitale kanalen	10
	OD 13: Meer zichtbaar maken van de werking van Dierenwelzijn Vlaanderen	10
	5.3 Strategische doelstelling 3: Verder inzetten op een efficiënt en kwaliteitsvol inspectiebeleid	11
	OD 14: Een proactieve handhaving door in te zetten op een risico gebaseerd controleplan	11
	OD 15: Monitoren en analyseren van trends	11
	OD 16: Sterkere samenwerking met andere besturen/overheden/actoren	11

5.4 Strategische doelstelling 4: Een kordate uitvoering van controles, maatregelen en sancties	12
OD 17: Optimaliseren en versterken van Dierenwelzijn Vlaanderen	12
OD 18: Effectieve en passende sanctionering na overtredingen	12
OD 19: Een degelijk controle- en handhavingsbeleid	12
5.5 Strategische doelstelling 5: Een digitale sprong voorwaarts	13
OD 20: Professionaliseren door digitalisering en exploreren van innovatieve technologieën	13
5.6 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	14
5.6.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	15
5.6.2. DAB's	19
5.6.3. Overige entiteiten onder gezag	19
5.6.4. Overige entiteiten onder toezicht	19
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	20
VII. LIJST MET AFKORTINGEN	21
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	22

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

2025 is het 11de jaar waarin ik de prachtige bevoegdheid Dierenwelzijn mag behartigen. In 2014 trof ik een bijna onontgonnen terrein aan: een beleidsdomein dat op federaal niveau verwaarloosd of zelfs vergeten was. Op Vlaams niveau hebben we op relatief korte tijd veel goed werk kunnen doen. In het begin konden we zelfs relatief laaghangend fruit plukken en snel serieuze vooruitgang boeken. Maar na 10 jaar is er natuurlijk geen laaghangend fruit meer. En hoe hoger we mikken, hoe meer weerstand er komt. Het lijkt minder en minder evident om nóg veel bijkomende vooruitgang inzake dierenwelzijn te boeken. Maar dat heeft ons in het verleden ook nooit afgeschrikt.

We blijven dus ook in 2025 ambitieus. Koppig blijven we vasthouden aan ons leidende principe: dat een beschaafde samenleving de verdomde plicht heeft om vermijdbaar dierenleed ook echt te vermijden. Er is op dat vlak nog steeds werk aan de winkel. We zullen daarbij oog moeten hebben voor alle schakels in een lange keten, die loopt van het lokale dierenasiel, via onder meer de parketten tot in de machtscenakels van de Europese Unie – waar in 2025 voor het eerst een Eurocommissaris voor Dierenwelzijn echt aan de slag gaat. Vlaanderen heeft zich verenigd met gelijkgestemde landen die aandringen op een echt Europees dierenbeleid, maar ook hier botsen we op tegenkanting: er zijn zeker ook landen die hard op de rem willen gaan staan. Ook hier deinzen we niet zomaar terug.

We hebben niet alles opgelost gekregen in de jaren tussen 2014 en 2024, en evenmin zullen we elk dierenleed de wereld uithelpen in 2025. Toch maak ik me sterk dat dit werkstuk een stevige basis biedt om opnieuw een jaar vol te gaan voor de dieren en echte vooruitgang te boeken. Met duidelijke keuzes en doortastend beleid. Ik wens u veel leesplezier.

III. SAMENVATTING

In 2025 wordt verder ingezet op het ontwikkelen, uitdragen en handhaven van een breed, gedragen dierenwelzijnsbeleid. Naast de recurrente processen en de dagelijkse werking, wordt sterk ingezet op verbeteringen op het vlak van dierenwelzijn voor alle diergroepen. Een belangrijke focus ligt hierbij op het implementeren van de Vlaamse Dierenwelzijnscode.

Deze beleids- en begrotingstoelichting (BBT) heeft betrekking op alle activiteiten en begrotingskredieten van het beleidsdomein Omgeving binnen de bevoegdheden van het beleidsveld Dierenwelzijn.

In de volgende tabel vindt u het overzicht terug van de totaliteit van de begrotingskredieten die in deze BBT aan bod komen.

TOTAAL - DIERENWELZIJN, excl. apparaatsuitgaven

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	1.056	0	7.838	9.558
Bijstelling BO 2025	0	0	0	54	-1.421
BO 2025	0	1.056	0	7.892	8.137

Het beleidsveld Dierenwelzijn omvat slechts 1 begrotingsprogramma Dierenwelzijn met begrotingscode QF. Deze 1-op-1 opzet zorgt voor een transparant overzicht van de budgetten binnen dit beleidsveld.

De apparaatskredieten binnen het programma QA die ingezet worden voor de activiteiten van het departement Omgeving binnen het beleidsveld Dierenwelzijn, worden afzonderlijk besproken onder deel V Apparaatskredieten van deze BBT.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

4.1. Transversale en horizontale doelstellingen

Niet van toepassing.

4.2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Niet van toepassing.

V. BELEIDSVELD DIERENWELZIJN

Het beleidsveld Dierenwelzijn omvat slechts 1 ISE, ISE Dierenwelzijn met begrotingscode M. Binnen dit ISE is er dus ook slechts 1 begrotingsprogramma QF. Deze 1-op-1 opzet zorgt voor een transparant overzicht van de taken en budgetten binnen dit beleidsveld.

ISE DIERENWELZIJN

5.1 Strategische doelstelling 1: Een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

OD 1: Nieuw beleid uitrollen

Ik bouw het Vlaamse dierenwelzijnsbeleid verder uit. In 2025 focus ik op het instellen van een cameratoezicht in elk slachthuis en de voorbereiding van de invoering van de verplichte beschutting voor dieren die buiten gehouden worden die ingaat vanaf 2029.

OD 2: Verbeteren van het welzijn van landbouwdieren

We gaan aandachtig toekijken op het welzijn van landbouwdieren. Zo is er nu een decretale basis om zelfstandige dierenartsen in te zetten voor controles in de landbouw. Daarnaast wil ik het welzijn van deze dieren ook actief verbeteren.

Een veelvoorkomende aandoening bij vleeskippen en kalkoenen in intensieve houderijsystemen zijn voetzoolletsels die veel pijn veroorzaken. Net zoals de regelgeving van toepassing op het welzijn van de kalkoenen laat ik in 2025 de regelgeving met betrekking op het welzijn van de vleeskippen daarom aanvullen met modaliteiten om deze letsels vast te stellen in het slachthuis. Parallel dient de nodige opleiding voorzien te worden voor het personeel van de slachthuizen inzake de detectie van voetzoolletsels.

OD 3: Begeleiden van dierentuinen naar het houden van dieren volgens de nieuwste wetenschappelijke kennis op vlak van dierenwelzijn

Dierentuinen zijn waardevol voor onder meer educatie en conservatie. Ik ondersteun de dierentuinen en breng de nieuwste inzichten over het welzijn van dierentuindieren onder de aandacht van het personeel in dierentuinen door opleidingen. Vanaf 2025 zal ik ook een jaarlijkse prijs uitreiken voor diervriendelijke initiatieven in dierentuinen opdat ook binnen deze sector innovaties gestimuleerd zouden worden.

OD 4: Aanscherpen van de normen voor het houden van niet-gedomesticeerde dieren door particulieren en in dierentuinen

Ik laat in 2025 de minimumnormen voor het houden van dieren in dierentuinen evalueren en waar nodig aanscherpen. Het gaat dan bijvoorbeeld over de minimumnormen voor het houden van vogels in dierentuinen, rekening houdend met de nood aan positief welzijn voor deze dieren.

Ik beëindig de discussies over het laatste dolfinarium in Vlaanderen en kies definitief voor een uitdoofscenario. Tegen uiterlijk 2037 zetten we het houden van walvisachtigen volledig stop in Vlaanderen. Eerder hebben we al enkele verplichtingen opgelegd ter verbetering van het welzijn van de bestaande dieren. Zo moet er onder meer een buitenbassin gebouwd worden tegen 2027. Nu zetten

we een stap verder. Op het moment dat het nieuwe buitenbassin volledig afgeschreven is – in 2037 – eindigt het verhaal van het dolfinarium sowieso definitief – als er al niet vroeger een einde aan komt. Het houden van walvisachtigen blijft enkel dan nog mogelijk tijdelijk, door gespecialiseerde opvangcentra voor gekwetste en zieke in het wild levende walvisachtigen met het oog op hun rehabilitatie en vrijlating in de natuur.

OD 5: Belanghebbenden op duurzame wijze betrokken houden bij het maximaal vervangen, verminderen en verfijnen van dierproeven, binnen een kader van verantwoorde omgang met dieren

Samen met de sector zet ik in op het vervangen en verminderen van dierproeven. Ik bouw verder op het bestaande actieplan ter vermindering van dierproeven en leg de focus op een gezamenlijke aanpak van uitdagingen. Concreet voorzie ik in 2025 een budget voor een samenwerkingsproject gericht op de inrichting van een opleiding voor alternatieve methoden voor leden van de ethische commissies.

OD 6: Het Kennelbesluit: evalueren en waar nodig aanscherpen

We evalueren de regelgeving rond erkende inrichtingen en waar nodig sturen we bij. Ook het groter welzijnsrisico in grote kwekerijen en de vraag vanuit de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn om de binnenlandse kweek te bevorderen worden meegenomen bij deze evaluatie.

OD 7: Controleren van de populatie van honden en katten in dierenasielen en structurele en uitgebreide ondersteuning voor deze inrichtingen.

We willen asielen die kampen met een toestroom van (te) veel honden en katten helpen. Ik baseer me hiervoor op de aanbevelingen die door de specifiek daartoe opgerichte werkgroep van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn werden gedaan. Een bijzondere aandacht hierbij moet uitgaan naar rassen waarvan er een overaanbod aanwezig is in de asielen.

Ik laat in 2025 een regelgeving uitwerken rond de instroom van buitenlandse asielen en zwervhonden en -katten, die nu in grote getale Vlaanderen binnenkomen en bijdragen aan de hogervermelde overpopulatie. Er wordt in dit kader ook een registratiesysteem uitgewerkt voor organisaties die dieren importeren vanuit het buitenland.

Ik blijf de asielen ondersteunen in de verdere professionalisering van hun werking en herbekijk in dit kader ook de bestaande steunregeling om ze meer te richten op dierenasielen die bij controles afgestane of in beslag genomen dieren opvangen. Ik wil ook het gemeenschappelijke boekhoudkundig en beheerssysteem verbeteren om de administratieve lasten voor onze asielen verder te verlichten.

OD 8: Doordacht fokbeleid bij honden en katten.

Er wordt deze legislatuur werk gemaakt van een doordacht fokbeleid bij honden en katten om erfelijke aandoeningen zoveel mogelijk uit te sluiten en de genetische diversiteit te behouden en te verhogen. De stamboom zal zo uiteindelijk gaan dienen als een kwaliteitslabel die een zekere garantie kan bieden aan de koper over de gezondheid en het welzijn van een aangekochte hond of kat.

Ik laat de voorbereidingen starten om te komen tot een centrale databank op dit vlak waarin alle gegevens kunnen worden bijgehouden en waaruit waardevolle wetenschappelijke informatie gehaald zal kunnen worden.

OD 9: We organiseren en ondersteunen de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn

De Vlaamse Raad is één van de belangrijke adviesorganen die mij als minister voor Dierenwelzijn en Dierenwelzijn Vlaanderen (de afdeling Dierenwelzijn van het departement Omgeving) met adviezen bijstaat bij de ontwikkeling van het beleid. Dierenwelzijn Vlaanderen zorgt voor de continue ondersteuning en begeleiding van deze Raad. Tegen het einde van de huidige mandaatsperiode van de Raad wordt ook een evaluatie gemaakt van de werking en de samenstelling, zodat voor de nieuwe mandaatsperiode, vanaf 2028, een Raad met een aangepaste samenstelling en werking geïnstalleerd kan worden.

OD 10: Vlaanderen is een voortrekker in Europa

We willen internationale uitdagingen zoals de puppyhandel en lange dierentransporten ook met internationale oplossingen beantwoorden. Binnen Europa is het dierenwelzijnsbeleid nog pril, maar Vlaanderen neemt een voortrekkersrol op om dat te veranderen. Dat doen we samen met gelijkgestemde landen. Als actief lid van de Vught-groep blijf ik aandringen op bijkomend Europees dierenwelzijnsbeleid en werk ik mee aan een snelle goedkeuring en uitvoering van de lopende en nieuwe wetgevingsvoorstellen. Zo pleit ik onverkort voor onder meer een verbod op het chirurgisch castreren van biggen en de invoering van positieflijsten op EU-niveau.

5.2 Strategische doelstelling 2: Ontwikkelen van een efficiënte informatie- en sensibiliseringsstrategie voor alle dieren gericht op diverse, en soms moeilijk te bereiken, doelgroepen

OD 11: Voeren van sensibiliseringsacties en gerichte campagnes voor specifieke doelgroepen

Ik zet volop in op sensibilisering over dierenwelzijn in het algemeen maar ook op specifieke thema's waarover best herhaaldelijk gecommuniceerd wordt zoals bijvoorbeeld de verplichte sterilisatie van katten.

Sensibilisering is in de eerste plaats gebaseerd op het gevoerde beleid met als basis analyses of wetenschappelijk onderzoek. Op basis hiervan kan gekozen worden om doelgroepspecifieke campagnes te voeren al dan niet in samenwerking met bepaalde partners. Hierbij worden steeds goede praktijken gepromoot zodat koper en verkoper worden gewezen op hun verantwoordelijkheden en het aanschaffen van een huisdier dus een weloverwogen keuze wordt.

Ik trek naar onze scholen met een educatief project op maat van klassen. Hierbij wordt de ruime omgeving van de school betrokken zoals lokale besturen, dierenartsen en dierenasielen.

Voor campagnes over specifieke diersoorten of sectoren wordt gekeken naar de relevante doelgroepen en kanalen. Zo lanceer ik assertieve campagnes die onder andere het aantal impulsaankopen van huisdieren moeten verminderen.

Er zal ook gericht gesensibiliseerd worden richting de varkenshouders over het onrechtmatige van het routinematig couperen van biggenstaarten en de sterfte van varkens in mestputten. Hiertoe gaan we in overleg met de relevante partners.

Ik werk samen met de landbouwsector om te informeren over landbouwdieren en in dit kader zal Dierenwelzijn Vlaanderen ook deelnemen aan de landbouwbeurs Agriflanders.

We rollen het uniforme Dierenwelzijnslabel 'Beter voor Dieren' uit, om consumenten beter te informeren. Het label fungeert ook als promotie voor de diervriendelijke productie van voedsel. Het is een beloning voor alle producenten die extra inspanningen doen bovenop de wettelijke vereisten. Er zijn heel wat Vlamingen die hier rekening mee willen houden bij hun inkopen in de supermarkt. Zij moeten beter en duidelijker geïnformeerd worden dan vandaag gebeurt.

Specifieke stakeholders zoals bijvoorbeeld dierenasielen, slachthuizen en vervoerders van dieren krijgen een nieuwsbrief met informatie over de regelgeving en aandachtspunten.

De politie wordt systematisch geïnformeerd via hun eigen kanalen Wikipol en er worden ook opleidingen op maat voor hen georganiseerd.

Lokale besturen zijn tevens een belangrijke schakel om correcte informatie te verspreiden en een breed doelpubliek te bereiken en sensibiliseren. Ik reik hen instrumenten aan zoals bijvoorbeeld campagnebeelden, flyers, affiches, kant-en-klare teksten, ..., en er worden voor hen ook netwerkevents rond dierenwelzijn georganiseerd.

Voor doelgroepen die moeilijker te bereiken zijn, wordt gekeken naar samenwerkingen met partners en intermediairen die ervaring hebben met het bereiken van de betrokken doelgroepen.

OD 12: Het publiek informeren via digitale kanalen

De website Huisdierinfo wordt vernieuwd in 2025 tot een nog meer aantrekkelijke en gebruiksvriendelijke website die een verhoogde zichtbaarheid heeft op sociale media zoals Facebook en Instagram. We gaan via deze kanalen ook meer op zoek naar interactie met het doelpubliek omdat dit de verbondenheid vergroot. Er kan via deze kanalen tevens op een creatieve manier aan informeren en sensibilisering worden gedaan waarbij de boodschap sterker overkomt.

OD 13: Meer zichtbaar maken van de werking van Dierenwelzijn Vlaanderen naar het ruime publiek

Dierenwelzijn Vlaanderen communiceert open over haar werking via bijvoorbeeld de actieve openbaarheid van de adviezen van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, de lijst van erkende inrichtingen, de cijfers uit Dog-ID en Cat-ID, de cijfers van de asielen, wetenschappelijke onderzoeken, niet-technische samenvattingen van dierproeven, de inspectieverslagen van de erkende honden- en kattenkwekers, kweker-handelaars en dierenhandelszaken,.... De openbaarmaking van de inspectieverslagen is nieuw voor Dierenwelzijn, maar is al goed ingeburgerd in andere beleidsdomeinen.

De digitalisering van Dierenwelzijn Vlaanderen zorgt voor een betere monitoring en rapportering over de werking waardoor er sneller en meer op geregelde basis gecommuniceerd kan worden. Dierenwelzijn Vlaanderen groeit zo meer dan ooit uit tot de referentie in Vlaanderen op het vlak van betrouwbare communicatie over

dierenwelzijn. Als expertisecentrum zal Dierenwelzijn Vlaanderen zeker ook de lokale besturen en de politie actief ondersteunen bij hun communicatie en sensibilisering over dieren.

5.3 Strategische doelstelling 3: Een efficiënt en kwaliteitsvol inspectiebeleid

OD 14: Optimaliseren van een proactieve handhaving door in te zetten op een risico gebaseerd controleplan

We hanteren bij het handhavingsbeleid een risico-gebaseerd controleplan. In dit plan staan preventie en vroegtijdige interventie centraal. Door gebruik te maken van goed uitgewerkte risicobeoordelingen worden inspecties gericht uitgevoerd. Dit betekent dat we meer prioriteit geven aan bepaalde bedrijven of inrichtingen die een hoger risico vormen op dierenwelzijnsproblemen. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor de grote spelers. De indruk mag nooit ontstaan dat alleen kleine garnalen gevat worden, terwijl grote vissen door de mazen van het net glippen.

OD 15: Monitoren en analyseren van trends

Dierenwelzijn Vlaanderen is een moderne en professionele organisatie, die voor de beleidsontwikkeling en dagelijkse werking goed gebruik maakt van datacollectie, databeheer en analyse van deze data en trends. We houden de vinger aan de pols en detecteren problemen zo snel mogelijk.

Door efficiënt gebruik te maken van deze data, worden potentiële risico's en trends nauwkeurig geïdentificeerd en geprioriteerd. Daardoor detecteren we overtredingen sneller en werken we proactief aan het voorkomen van dierenwelzijnsproblemen.

In 2025 zal er eerst werk gemaakt worden van een volledige inventarisering van alle beschikbare data van Dierenwelzijn Vlaanderen, waarna dan bekeken wordt hoe vervuiling van deze data maximaal vermeden kan worden.

OD 16: Sterkere samenwerking met andere besturen/overheden/actoren

Ik wil het dierenwelzijn in Vlaanderen ook verder verbeteren door een nog nauwere samenwerking met diverse partners zoals het FAVV, de politie, parketten, de lokale besturen,... . We hebben hier de voorbije jaren al enorme stappen vooruit gezet, waardoor bijvoorbeeld de politiezones nu quasi allemaal een aanspreekpunt hebben voor dierenwelzijn. Er is een netwerk opgezet dat op het terrein een voelbaar verschil maakt. We gaan dat netwerk verder versterken en voeden. We zorgen ervoor dat elke lokale politiezone minstens één verantwoordelijke Dierenwelzijn heeft en dat elk lokaal bestuur verbonden is met minstens één dierenasiel. Door middel van structureel overleg en het afsluiten of vernieuwen van samenwerkingsprotocollen maken we gezamenlijke inspanningen nog beter gecoördineerd en nog effectiever. Bestaande overeenkomsten worden regelmatig geëvalueerd en waar nodig bijgesteld, zoals bijvoorbeeld het hitte- en koudeprotocol met de slachthuissector.

We zorgen voor meer uitwisseling van kennis en expertise door middel van regelmatige en gestructureerde overlegmomenten, waardoor er beter geïnformeerde beslissingen kunnen genomen worden en handhavingsmaatregelen

ook efficiënter worden uitgevoerd. Doorgedreven samenwerking met partners bevordert een snelle en gecoördineerde reactie op inbreuken en zorgt voor een meer doeltreffende inzet van middelen.

Daarnaast bespreek ik met de collega's op federaal niveau de problematieken met betrekking tot dierenwelzijn zoals bijvoorbeeld het sterven van dieren bij stalbranden en de verkoop en het gebruik van vuurwerk.

5.4 Strategische doelstelling 4: Een kordate uitvoering van controles, maatregelen en sancties

OD 17: Optimaliseren en versterken van Dierenwelzijn Vlaanderen
Dierenwelzijn kent een duidelijk en steeds verder groeiend maatschappelijk belang. Dierenverwaarlozing en dierenmishandeling krijgt dan ook een hoge prioriteit in het vervolgingsbeleid. We geven de afdeling dierenwelzijn daar de nodige middelen en capaciteit voor.

We verbeteren daarom de werking van de afdeling dierenwelzijn rekening houdend met de inhoud en de aanbevelingen uit het laatste rapport van Audit Vlaanderen. Daarnaast zullen ook de zogeheten dierenartsen met opdracht verder ingezet worden voor controles.

OD 18: Effectieve en passende sanctionering na overtredingen
Er komen voor het eerst administratieve geldboetes voor schendingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn. Dit is een grote stap vooruit: we gaan nu een volledig zelfstandig sanctioneringsbeleid voeren, zodat we ook sterker een afschrikingsbeleid kunnen voeren om zo toekomstige overtredingen of schendingen te voorkomen.

Om het nieuwe boetebeleid volledig en correct te implementeren, zijn nog enkele beperkte aanpassingen van de Codex Dierenwelzijn noodzakelijk waaronder het mogelijk maken van bestuurlijke transacties. De betrokken artikels van de Codex zullen in werking treden op 1 januari 2026.

Met het Openbaar Ministerie werden gezamenlijke afspraken gemaakt (COL04/2019). Ik laat deze in het licht van de nieuwe codex opnieuw evalueren. Met het oog op verdere verfijning of de vernieuwing van de COL04/2019 start Dierenwelzijn Vlaanderen in 2025 een structureel overleg op met de parketmagistraten die de dossiers rond dierenwelzijn behandelen.

Ik laat verder ook onderzoeken welke bijkomende aanpassingen nodig zijn om het nieuwe bestuurlijke sanctioneringsproces zo efficiënt mogelijk te laten werken, zoals bijvoorbeeld het uitwerken van alternatieve sancties (vorming, professionele begeleiding en taakstraffen).

OD 19: Een degelijk controle- en handhavingsbeleid
Er worden veel dieren gehouden door particulieren, maar de meeste dieren worden gehouden in inrichtingen waar gezelschapsdieren gekweekt en verhandeld worden, op landbouwbedrijven, in dierentuinen, in proefdierlaboratoria en in slachthuizen. We kiezen er uiteraard voor om prioriteit te geven aan die plaatsen waar het grootste risico bestaat dat het grootste aantal dieren lijden.

We spelen ook reactief in op klachten die we krijgen van het Vlaamse publiek. Daarnaast voorziet het controleplan proactieve controles bij bedrijven en tijdens transport.

5.5 Strategische doelstelling 5: Een digitale sprong voorwaarts

OD 20: Professionaliseren door digitalisering en exploreren van innovatieve technologieën

Ik zet in op digitalisering om de werking van Dierenwelzijn Vlaanderen en haar partners te optimaliseren en te ondersteunen en blijf alert voor de ontwikkeling van nieuwe technologieën.

In dit kader wordt er werk gemaakt van de ontwikkeling van een dossier-opvolgingssysteem voor de uniforme registratie van meldingen en controles en de automatische generatie van documenten en rapporten uit de geregistreerde data.

Er zal ook een projectbeschrijving opgesteld worden voor specifieke digitale toepassingen zoals deze voor het melden van voetzoolletsels bij pluimvee en genetische gezondheid van honden en katten (Breeding Healthy Pets).

We onderhouden en verbeteren de bestaande digitale toepassingen met betrekking tot dierenwelzijn die door externe partners gebruikt worden (vb. DogID en CatID). Ik laat ook nagaan hoe we de dierenasielen nog digitaal kunnen ondersteunen, met zo min mogelijk administratieve last voor de asielmedewerkers.

Ik wil Artificiële Intelligentie inzetten voor het opsporen van overtredingen, bijvoorbeeld bij online advertenties voor dieren. Overtredingen kunnen op deze wijze veel sneller geïdentificeerd en aangepakt worden.

Om deze digitale uitdagingen aan te kunnen gaan, investeer ik in ontwikkeling, infrastructuur en opleiding.

5.6 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

In de volgende overzichtstabellen wordt u een meer gedetailleerd overzicht gegeven van de ontvangsten en uitgaven die binnen het ISE Dierenwelzijn ingeschreven werden in de begrotingsopmaak 2025.

DIERENWELZIJN, MVG

Met de 6de staatshervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een "Vlaams Dierenwelzijnsfonds" opgericht. Alle ontvangsten binnen het beleidsveld Dierenwelzijn (1.056 keuro) komen binnen via dit Dierenwelzijnsfonds. Deze ontvangsten kunnen dankzij de werking van het begrotingsfonds ook terug ingezet worden voor uitgaven binnen het beleidsveld Dierenwelzijn.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	7.838	54	7.892	9.543	-1.406	8.137
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	15	-15	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	7.838	54	7.892	9.558	-1.421	8.137
Aanwending VAK-ruiter	0					

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De middelen binnen het Vlaams Dierenwelzijnsfonds kunnen aan uitgavenzijde zeer breed ingezet worden ten voordele van Dierenwelzijn. De uitgaven worden in de begroting gelijkgesteld aan de ESR-ontvangsten binnen het Fonds (1.056 keuro).

De reguliere beleidskredieten binnen Dierenwelzijn (6,8 miljoen euro) worden voor het grootste deel ingezet voor beleids- en onderzoeksuitgaven inzake dierenwelzijn (3,3 miljoen euro). Daarnaast wordt 1,8 miljoen euro voorzien voor de

ondersteuning van de dierenasielen en 1,7 miljoen euro voor de dierenwelzijnsinspecties in de Vlaamse slachthuizen.

Binnen het beleidsveld Dierenwelzijn is er ook een VAK-begrotingsruiter van toepassing voor de financiering van het uitdoofbeleid voor de pelsdierhouderijen en de foie grasproducent. Hierdoor kon 10 miljoen euro VAK dat in 2018 voorzien werd, overgedragen worden naar de volgende jaren. Deze dossiers worden echter allemaal afgehandeld in 2024 zodat deze ruiter wordt geschrapt bij BO2025.

De verlaging met 1,4 miljoen euro VEK bij BO25 komt er na een analyse van de vereffeningskalender van de beleids- en onderzoeksuitgaven.

De volgende meer gedetailleerde budgettaire toelichtingen gaan niet dieper in op de wijzigingen naar aanleiding van de generiek toegepaste indexatieregels. Voor bijkomende toelichting hierover wordt graag verwezen naar de Algemene Toelichting bij de uitgavenbegroting.

5.6.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

QB0-9QFDTMB-OW - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE DIERENWELZIJSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID (DIERENWELZIJSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de 6de staatshervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een Vlaams Dierenwelzijnsfonds opgericht.

Dit fonds wordt vanaf 2025 gespijsd met de opbrengsten voortvloeiend uit de bepalingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 (voorheen de Dierenwelzijnswet), onder andere met de retributies voor de aanvragen tot erkenning en voor de aflevering van het certificaat van goedkeuring voor vervoermiddelen voor dieren, de bijdragen voor de identificatie en registratie van honden en katten, en de voorstellen tot minnelijke schikking bedoeld in artikel 41bis van de Dierenwelzijnswet.

Daarnaast kan het fonds gespijsd worden met schenkingen, legaten en sponsoring; vrijwillige bijdragen van de proefdiergebruikers voor onderzoek naar en promotie van alternatieven voor dierproeven; rechtsplegingsvergoedingen die in kader van rechtszaken opgelegd kunnen worden; en de inning van bij eigenaars of voormalige eigenaars van onkosten die voortvloeien uit de inbeslagname van verwaarloosde dieren.

De toegewezen uitgaven binnen het Fonds worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie artikel QB0-1QFD4MB-WT).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2024	0	1.056	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	0	1.056	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen ten opzichte van BA2024.

Uitgavenartikelen

QB0-1QFD2MA-WT - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE DIERENWELZIJNSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de reguliere werkmiddelen inzake dierenwelzijn gegroepeerd. Het gaat hierbij vooral om de uitgaven voor studies en wetenschappelijk onderzoek inzake dierenwelzijn. Verder worden ook de vergoedingen voor dierenartsen die controles uitvoeren in slachthuizen en de ondersteuning van dierenasielen gefinancierd vanuit dit artikel. Ook de bijdrage van het Vlaams Gewest in het kader van het FAVV-protocol, campagnes en communicatie-initiatieven en diverse administratie- en werkkosten inzake dierenwelzijn worden aangerekend op dit artikel. Ook de kredieten voor het uitdoofbeleid voor de pelsdierhouderijen en de foie grasproducent worden hierop voorzien.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	6.782	8.487
<i>Index</i>	54	54
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-1.460
BO 2025	6.836	7.081

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling vereffeningskalender	0	-1.460	Na analyse van de vereffeningskalender van de beleids- en onderzoeksuitgaven
TOTAAL	0	-1.460	

QB0-1QFD2MY-IS - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Via dit artikel worden de middelen voor de sluiting van alle pelsdierhouderijen en een foie grasproducent in Vlaanderen finaal uitbetaald aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Het is immers de VLM die vanuit de Landcommissies de feitelijke uitbetalingen uitvoert.

Telkens er duidelijkheid is omtrent uit te betalen vergoedingen worden de betrokken middelen via kredietherschikking overgeheveld vanuit artikel QB0-1QFD2MA-WT naar dit artikel, om zodoende conform het VCO tot uitbetaling over te kunnen gaan richting de betrokken kwekerijen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	15
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	-15
BO 2025	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Einde vereffeningen Samenwerkingsovereenkomst	0	-15	De laatste schijf van de werkingsmiddelen die VLM aanrekent voor de taken in de samenwerkings-overeenkomst werd in 2024 uitbetaald.
TOTAAL	0	-15	

QB0-1QFD4MB-LO - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE DIERENWELZIJSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID (DIERENWELZIJSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel wordt gecreëerd om het vanaf 2024 mogelijk te maken om personeelskosten in het kader van de uitvoering van de nieuwe Codex Dierenwelzijn aan te rekenen op het Dierenwelzijnsfonds.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen ten opzichte van BA2024.

QB0-1QFD4MB-WT - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE DIERENWELZIJSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID (DIERENWELZIJSFONDS)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met de 6de staats hervorming werd de bevoegdheid Dierenwelzijn overgeheveld naar de Gewesten. Als gevolg hiervan werd bij BO2015 op Vlaams niveau een Vlaams Dierenwelzijnsfonds opgericht.

De inkomsten van het Fonds mogen aangewend worden voor de financiering van administratie- en werkingskosten, personeelskosten van de entiteit bevoegd voor dierenwelzijn, kosten voor juridische bijstand, kosten voor sensibilisering, kosten voor studies en wetenschappelijk onderzoek, de Vlaamse dierenwelzijnsbijdragen, investeringen, toezicht, en de toepassing en controle van de bepalingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 en de uitvoeringsbesluiten ervan en de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake, waaronder ook de kosten die gepaard gaan met de inbeslagname van verwaarloosde dieren, alsook het verlenen van subsidies voor het dekken van de kosten voortvloeiend uit het gesubsidieerd wetenschappelijk onderzoek in het kader van dierenwelzijn, en het verlenen van subsidies die bestemd zijn voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het dierenwelzijn, en deze bestemd ter uitvoering van projecten in het kader van het Klimaatbeleid.

De toegewezen uitgaven binnen het Fonds worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie artikel QB0-9QFDTMB-OW).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	1.056	1.056
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	1.056	1.056

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen ten opzichte van BA2024.

5.6.2. DAB's

Niet van toepassing.

5.6.3. Overige entiteiten onder gezag

Niet van toepassing.

5.6.4. Overige entiteiten onder toezicht

Niet van toepassing.

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

TOTAAL APPARAATSKREDIETEN BBT DIERENWELZIJN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	2.739	2.739
Bijstelling BO 2025	0	0	0	0	0
BO 2025	0	0	0	2.739	2.739

PROGRAMMA QA – QB0 – DEPARTEMENT OMGEVING – DIERENWELZIJN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	2.739	2.739
Bijstelling BO 2025	0	0	0	0	0
BO 2025	0	0	0	2.739	2.739

Binnen het beleidsveld Dierenwelzijn is er slechts 1 entiteit actief: het departement Omgeving. Aangezien het departement ook actief is binnen andere beleidsvelden (Omgeving en Natuur, Energie, Klimaat) werd er op basis van de inzet van het personeelsbestand binnen het departement een inschatting gemaakt van het deel van de apparaatskredieten die ingezet worden voor Dierenwelzijn in 2025.

Er zijn in 2025 geen aanpassingen ten opzichte van de BA2024. Er wordt in 2025 binnen het apparaatsprogramma een personeelsbudget van 2.511 keuro en een werkingsbudget van 228 keuro ingezet voor het beleidsveld Dierenwelzijn.

Aangezien het departement Omgeving dus hoofdzakelijk actief is binnen andere beleidsvelden (Omgeving & Natuur) wordt er voor de bespreking van de achterliggende departementale begrotingsartikels QB0-1QAX2ZZ-LO en QB0-1QAX2ZZ-WT verwezen naar de BBT voor het beleidsveld Omgeving en Natuur.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

AO	algemene ontvangsten
BA	begrotingsaanpassing
BBT	beleids- en begrotingstoelichting
BO	begrotingsopmaak
DAB	dienst met afzonderlijk beheer
ESR	Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen
FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
ISE	inhoudelijk structuurelement
IVA	intern verzelfstandigd agentschap
LO	leningsopbrengsten
TO	toegewezen ontvangsten
VAK	vastleggingskrediet
VEK	vereffeningskrediet
VLM	Vlaamse Landmaatschappij

**VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN
REGELGEVINGSINITIATIEVEN'**